

[Gunnar Fog-Petersen.]

ægte eller ej — tror jeg man maa søge just i den nuværende Lavkonjunktur i Forhold til mange forudgaaende Aars Højkonjunktur. Men ogsaa en saadan Fastholden af Priser, som Tiderne er løbet fra, ved Prisaftaler er utilbørlig i en Nedgangstid, navnlig hvis Nedgangstiden bliver af Varighed, og Domstolenes Skøn over, hvorvidt Prisen er utilbørlig eller ikke, vil efter mit Skøn ogsaa i høj Grad være afhængig af, om Nedgangskonjunktoren har været kortere eller længere Tid. Paa den anden Side maa det, naar Talen er om Fastlæggelse af Priser, der ikke er blevet forhøjet ved Konjunktursvingninger, men som fastsættes paa Grundlag af, hvad det koster at fremstille og fordele Varen, siges og slaas fast paa Forhaand, at der maa der levnes Produktionen en bred Margen, og Prisavancer, der skyldes Gennemførelse af tekniske Forbedringer, som sætter enkelte indenfor en Produktion i Stand til at tage en høj Avance, sammenlignet med andre Dele af Branchen, som arbejder utidssvarende, kan ikke kaldes for utilbørlige, saa længe den gamle Produktionsmetode er gældende. Der maa skabes Plads til en bred Margen, og der maa ikke her skabes en Lovgivning, som ikke tillader Virksomhederne rimelig Forrentning og fuldt tilstrækkelig Fortjeneste til Afskrivning og Konsolidering. Men det tror jeg heller ikke nogen har tænkt paa. Det skulde jo ogsaa gerne ligge i Ordet „utilbørlig“, at noget saadant var ganske udenfor Lovens Mening og Hensigt.

Hvis dette Lovforslag kan blive vedtaget nu, tror jeg, at alene Vedtagelsen vil faa stor Betydning som prisregulerende Faktor overfor utilbørlige Prisdannelser eller utilbørlig Fastholden af Priser — begge Tilfælde kan, som jeg har nævnt, være utilbørlige. Allerede Lovforslagets Vedtagelse vil virke i den rigtige Retning og bidrage til, at der ikke fastsættes utilbørlige Priser, eller til, at utilbørlige Priser tilpasser sig efter det almindelige Prisniveau. Derfor har jeg ogsaa stadig den Tro, at Lovforslaget, som det foreligger her — jeg havde ogsaa helst set det i den Form, hvori Ministeren har fremsat det, men jeg giver det ærede Medlem, der talte paa det konservative Folkepartis Vegne, Ret i, at det væsentlige i det, Sjælen i det, Pointen i det er bevaret og ført over i dette Lovforslag —, maa kunne blive vedtaget og vedtaget i indeværende Samling.

Det har været nævnt, at man ikke skulde jage et saadant Forslag igennem, og at Erhvervslivet skulde have Lejlighed til at udtale sig og Lejlighed til at se derpaa. Ja,

det er fuldstændig rigtigt, men jeg skal minde om, at vi havde et Lovforslag af tilsvarende Indhold, med tilsvarende Hensigt til Behandling her i Rigsdagen allerede i 1919. Dette Tings højtærede Formand var den Gang Ordfører derfor og anbefalede det til Vedtagelse. Vi har i Aarene fra 1919 til nu mange Gange haft Forslag af denne Art fremme i begge Rigsdagens Ting. De har været behandlet i Udvalg, og de har været behandlet i Erhvervsorganisationerne. Erhvervsorganisationer af enhver Art har 10 Aar igennem haft Lejlighed til at drøfte disse Forslag og dette Princip: det offentlige Ret til at gribe ind overfor utilbørlig Prisdannelse. Der har været skrevet og talt og diskuteret derom 10 Aar igennem, alle Erhvervsorganisationer har udtalt sig derom og sagt deres Mening pro et contra Aar efter Aar. Lovforslaget har været behandlet i Partierne hele denne Rigsdagssamling igennem — ogsaa ærede Medlemmer af dette høje Ting har haft Lejlighed til at gøre deres Indflydelse gældende mange Gange. At denne Sag er jaget igennem, eller at Erhvervslivet ikke har haft Lejlighed til at udtale sig derom, er der derfor overhovedet ikke Tale om, det har intet som helst med Virkeligheden at gøre. Det, som interesserer Erhvervslivet i denne Sag, er Princippet, og Princippet har været drøftet og gennemtærsket paa den Maade, jeg har nævnt. Og hvad Lovforslagets nærmere Udformning angaar, er dette Lovforslag, som bekendt, affattet af Partiet Venstre. Det er stillet som Ændringsforslag af Partiet Venstre og har da formodentlig været drøftet i Partiets Møder, hvori ogsaa dette Tings Medlemmer deltager, saa for Vinstres Vedkommende kan der altsaa slet ikke være reel Tale om, at man maa have Tid til at sætte sig ind i det. Vi andre kunde snarere sige, at vi maatte have Tid til at se nærmere paa et Forslag, som er udarbejdet af Partiet Venstre, men det vil jeg ikke sige, for dette Lovforslag er jo dog til at overse. (*Schovelin*: Naah!). Jo, det var da ogsaa lykkedes for det ærede Medlem, der var Ordfører for det konservative Folkeparti — det har jeg da Indtryk af efter det ærede Medlems Ordførelse. Det er ikke større eller vanskeligere, end det er til at overse.

Det, der staaar tilbage dette Forslags Behandling vedrørende, er kun den formelle Vedtagelse i det høje Landsting, og den formelle Vedtagelse her kan saare vel finde Sted fra nu af, til Rigsdagen hjemsendes, selv om Hjemsendelsen skal finde Sted paa denne Side Paaske. Ethvert Forsøg paa at hindre dette har ikke reel Karakter, men